

Н.Б. Кашена, д-р екон. наук, проф. (ДБТУ, Харків)

О.М. Ляпун, здоб. PhD (ДБТУ, Харків)

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ У ФОКУСІ ESG-СТАНДАРТІВ

У діловій практиці сучасного світу посилюються акценти стійкості та соціальної відповідальності й зростає потреба в обліку та звітності, які враховують не лише фінансові показники, а й фактори, пов'язані з довкіллям, соціальними питаннями та управлінням корпоративного рівня. Орієнтирами для представлення та оцінки фінансових і нефінансових даних звітності підприємства є ESG (Environmental, Social, Governance) стандарти. Євроінтеграційний шлях України вимагає готовності до змін та схильності до комплаєнсу дезидератів ESG-стандартів. Якщо український бізнес не враховуватиме цей довгостроковий тренд, залучення капіталу на відновлення у повоєнний час обходитиметься значно дорожче або навіть стане неможливим.

Тренд ESG вже визнаний світом, і на міжнародній арені багато компаній зважають на фактори ESG при формуванні стратегій розвитку [1]. В Україні це здебільшого представники великого бізнесу, міжнародні компанії або компанії, які співпрацюють з міжнародним бізнесом.

З перших днів повномасштабної війни для всіх без винятку суб'єктів господарської діяльності різних сфер бізнесу соціальний складник вийшов на перший план. Питання енергоефективності та «зеленої» енергетики як частини програми відновлення держави після війни теж є часткою практик ESG. Тому можна сказати, що залежно від поточної ситуації та галузі фокус змінюється на E, S або G, але тренд залишається нагальним [2].

Імплементация та впровадження ESG-практик в Україні потребують: бажання керівництва підприємств бути кращими на ринку та привабливими для інвесторів; державного регулювання та формування законодавчого середовища, яке змінюватиметься завдяки новому статусу України як кандидата на вступ до ЄС; регламентації єдиного порядку представлення та подання звітності згідно зі стандартами ESG.

Для підприємств ключовими аспектами, пов'язаними з обліком їх діяльності та звітністю в контексті ESG-стандартів є:

– збір даних та облік ESG-показників. Перший крок – це збір необхідних даних щодо впливу діяльності на навколишнє середовище,

соціальні аспекти та корпоративне управління. Це може включати в себе вимірювання викидів, використання ресурсів, діяльність у галузі безпеки тощо;

- звітність згідно з ESG-стандартами. Після збору даних, важливо підготувати звітність, яка включатиме інформацію про ESG діяльність та показники. Це може бути частиною річної фінансової звітності або окремим документом, таким як «Звіт про сталість». Звітність має бути прозорою та доступною для зацікавлених сторін;

- стандарти ESG звітності. Популярні стандарти включають Global Reporting Initiative (GRI), Sustainability Accounting Standards Board (SASB), та інші. Вони надають вказівки щодо того, як звітувати про різні аспекти ESG;

- аудит і валідація: Деякі підприємства обирають аудит ESG звітності, щоб підтвердити достовірність інформації, яку вони надають. Це може збільшити довіру інвесторів та інших зацікавлених сторін до наданих даних;

- інтеграція ESG в стратегію і прийняття рішень. Облік та звітність ESG мають бути інтегрованими в стратегію діяльності підприємства. Це означає, що ESG-фактори мають враховуватися при прийнятті стратегічних рішень і в довгостроковому плануванні;

- комунікація із зацікавленими сторонами. Важливо спілкуватися з інвесторами, клієнтами, постачальниками та іншими зацікавленими сторонами щодо ESG діяльності та звітності. Це допоможе зберегти довіру та добрі стосунки.

Отже, ESG-стандарти відносяться до факторів, пов'язаних з навколишнім середовищем (Environmental), соціальними аспектами (Social) та управлінням (Governance), і вони стають все більш важливими в контексті сталого розвитку та корпоративної відповідальності. ESG стандарти визначають основні принципи та орієнтири для оцінки та звітності про нефінансові показники. Облік і звітність із дотриманням ESG стандартів є важливою складовою сталого розвитку, що сприяє покращенню репутації підприємства, залученню інвестицій та виконанню регуляторних вимог.

Інформаційні джерела

1. Сталий розвиток та ESG – це не панацея від невдачі, це гра на перспективу. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/blogs/home/posts/2022/02/staly-y-rozvytok-ta-esg.html>

2. Навіть у воєнний час тренд ESG залишається нагальним. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/blogs/home/posts/2022/08/navit-u-voyennyy-chas-trend-esg-zalyshayetsya-nagalnym.html>